

NS wandeling Dommel

In de loop van de jaren zijn er NS-wandeltochten bijgekomen, maar ook (geruisloos) verdwenen. Een regelmaat die niet altijd afgedwongen werd door de asfaltering van het landschap. De afgedankte wandelingen zijn vaak nog prima te lopen. Ze hebben dan ook een plek gevonden op Wandelzoekpagina.

De routebeschrijving is niet altijd meer kloppend: de markering wordt niet meer onderhouden en herkenbare punten zijn wellicht verdwenen. Ook de informatie over bus en trein, openingstijden van horeca en adressen van organisaties kloppen wellicht niet meer. De beschrijving is namelijk letterlijk overgenomen.

Wandelzoekpagina, Wandelnet noch NS zijn verantwoordelijk voor de juistheid van de routebeschrijving.

Veel wandelplezier.

Inleiding

De Stichting Lange-Afstand-Wandelpaden heeft in samenwerking met de Nederlandse Spoorwegen een serie wandeltochten van station naar station samengesteld. Deze NS Wandeltochten volgen een gedeelte van een Lange-Afstand-Wandelpad (LAW). De wandeling Dommel maakt gebruik van het Vennekespad (streekpad 5, 200 km door het zuidoosten van Brabant; Nivon). U wandelt van station Eindhoven naar station Geldrop. De route is 14 km lang. Het is een verrassende en afwisselende wandeling op de overgang van de stadsrand van Eindhoven naar het beekdal van de Dommel. Over het terrein van de Technische Universiteit komt u al snel bij het riviertje de Dommel. De route passeert twee molens, de Opwettense Korenmolen en de Collse Watermolen. Hierna gaat de tocht door een beekdalmoeras met bijzondere flora en fauna, ingeklemd tussen het stedelijk gebied van Eindhoven, Geldrop en Nuenen. U passeert het Eindhovens kanaal en via de tuin van kasteel Geldrop bereikt u het station. De graspaden langs de Dommel kunnen na regenval flink drassig zijn. Denkt u vooral om goede wandelschoenen.

Routebeschrijving

De beschrijving van de route is in kleinere stukken opgedeeld. Deze stukjes worden met wit-rode blokjes aangegeven. Tussen de routebeschrijving door leest u achtergrondinformatie over bezienswaardigheden, natuur en landschap. Deze informatie is cursief gedrukt en wordt met nummers aangeduid. De nummers in de tekst vindt u terug op het kaartje.

Markering van de route

U volgt van station tot station de geel-rode markeringen van het streekpad. De tekens treft u aan op verkeersborden, hekwerken, paaltjes en soms op bomen. Er is met name op die punten gemarkeerd waar twijfel over de juiste route zou kunnen bestaan: bij of vlak na splitsingen of kruisingen. Waar routebeschrijving en

markering niet overeen komen, blijft u zoveel mogelijk de markering volgen. Tussentijdse veranderingen in het terrein worden op deze manier ondervangen. De markering is op de volgende wijze aangebracht:

De route

Verkeerde richting

Er volgt een richtingsverandering

De markering van de route wordt onderhouden door vrijwilligers van de Nivon werkgroep Wandelpaden Noord-Brabant.

Horeca onderweg

In Eindhoven vindt u bij de uitgang Noord een stationsrestaurant die iedere dag geopend is. Aan het eind van de route is er in de winkelstraat van Geldrop horeca. Onderweg komt u verder geen horecagelegenheden tegen. Neen dus zelf eten en drinken mee voor onderweg!

Treinreis terug

Volgens de dienstregeling 1997/1998 vertrekken vanaf station Geldrop dagelijks treinen richting Eindhoven en Weert. Naar Eindhoven van maandag t/m zaterdag om '21 en '51, maar op zondag alleen om '51. In de richting Weert op maandag t/m zaterdag om '11 en '41, maar op zondag alleen om '11. Bel voor nadere inlichtingen OV reisinformatie: 0900-9292 (75 cent per minuut)

(1) De Lichtstad is met zijn 200.000 inwoners de grootste stad van Zuid-Nederland en de vijfde van het land. Gesticht op de strategisch gelegen noordpunt van de zandrug tussen de beken Gender en Dommel groeide Eindhoven al snel uit tot marktplaats en streekcentrum. In 1232 kreeg het stadsrechten. Later werd het een belangrijke pleisterplaats op de doorgaande route van Holland naar Luik. Vanaf de 20^e eeuw staat Eindhoven in het teken van de 'industriële vooruitgang'. Gelukkig is het nieuwe Eindhoven nogal ruim opgezet, zodat delen van de dalen van de Tongelreep en de Dommel tot midden in de stad hun groen karakter hebben behouden.

U neemt de uitgang Noord (busstation) en gaat rechtdoor langs de fietsenrekken. Voor het fietspad rechtsaf over het trottoir langs het parkeerterrein aan uw rechterhand. Bij Y-10016/04 linksaf en via stoplichten verkeersweg, Fellenoordpad oversteken. Aan de overkant gaat u direct schuin rechts, een klinkervoetpad. Aan het einde rechtsaf de brug over en meteen linksaf, een klinkerpad.

(2) De Technische Universiteit werd in 1955 opgericht als Technische Hogeschool. Vanaf 1958 verrezen ten noorden van het station in het Dommeldal de eerste gebouwen volgens een stedenbouwkundig plan van S.J. van Embden. Het hoofdgebouw is door een systeem van voetgangersbruggen op een hoogte van 4.80 meter boven de grond verbonden met de andere gebouwen. Voor de Technische Universiteit is in 1958 de Dommel omgelegd en de Woenselse watermolen gesloopt. Een molensteen en rad herinneren er nog aan.

Links aanhouden. Een klinkerweg oversteken en het klinkerpad rechtdoor vervolgen. Aan het eind op een klinkerweg, Het Eeuwsel, linksaf langs het hek een brug over, opnieuw een klinkerpad volgen. Het pad maakt een bocht naar links. Aan het eind gaat u rechts door een poort en direct weer rechtsaf over het trottoir in omgekeerde richting.

Bij een Y-splitsing rechts aanhouden, een voetpad naar beneden. Het voetpad gaat met een tunneltje onder de weg door. Hierna aan het einde van het muurtje scherp rechtsaf, een graspad. U passeert een slagboom en een bordje 'opengesteld' en gaat de Dommel aan uw rechterhand volgen. Na het hek van een sportcomplex aan uw linkerhand loopt u rechtdoor langs de Dommel. Steeds langs het water blijven lopen. Het pad wordt verderop smaller en vochtig. De Orpheuslaan oversteken en rechtdoor langs het water. Bij de eerstvolgende brug gaat u rechtsaf (u moet op dit punt het geel-rode teken rechtdoor negeren; het streekpad gaat hier in omgekeerde richting rond).

Over de brug direct linksaf, een gravelpad. Dit pad blijft u volgen en aan het eind linksaf, een tegelpad met aan de linkerhand een afrastering. U kruist een uitrit en gaat rechtdoor. Vervolgens links aanhouden langs een slagboom

en een bordje 'opengesteld'. Neem nu het tweede pad rechtsaf. Vrijwel direct daarna kruist u een graspad en gaat rechtdoor. Bij een bank een breder pad oversteken en rechtdoor. Op de volgende kruising met een breder pad gaat u linksaf. Aan het einde rechtsaf. Pad steeds blijven volgen, ook na een slagboom rechtdoor. Voor een weiland draait het pad naar rechts. Op een driesprong links aanhouden. U loopt driemaal onder een hoogspanningsleiding door. Aan het einde linksaf, een asfaltweg.

(3) De Opwettense watermolen is een dubbele onderslagmolen op de Kleine Dommel. De molen wordt voor het eerst in 1335 vermeld en is na een brand in 1764 herbouwd. Hij bestaat uit twee, grotendeels houten gebouwen op bakstenen voet. Het hoge gebouw, met het grootste rad en een vooruitstekende luikkap, diende als korenmolen en bevat nog onderdelen van een houtzaagmolen. Het lage en langere gebouw bood plaats aan de olie- en volmolen. Deze molen werd door Vincent van Gogh geschilderd in 1884.

U passeert het bord 'Nuenen' en even verder aan uw rechterhand de Opwettense watermolen. Hierna neemt u de eerste weg rechtsaf, Wettenseind. De asfaltweg volgen. U passeert opnieuw een bord 'Nuenen' en vervolgt de asfaltweg met een bocht naar links. Bij een Y-splitsing rechts aanhouden, asfaltweg vervolgen. Langs een bordje 'doodlopende weg' en aan het einde rechtsaf, een weg met een fietspad. U gaat een viaduct over en op een splitsing van fietspaden houdt u rechts aan. U komt door het gehucht 'Eeneind' en blijft deze weg steeds volgen. De weg heet verderop Oude Dijk. Aan het einde rechtsaf, een asfaltweg de spoorlijn over.

(4) De Sint Antoniuskapel werd in 1987 gebouwd ter vervanging van de kapel aan de Wolvendijk in Opwetten, die in 1450 werd gebouwd en dienst heeft gedaan tot 1915. De kapel is toegewijd aan Sint Antonius van Coma, patroonheilige van het Antoniusgilde, welk gilde de kapel ook beheert. Was ook bekend als wolvenkapel, aangezien een schaap de aanval van een wolf overleefde door de kapel in te vluchten.

Na de overweg rechtsaf, een kasseienweg langs het spoor. Op de driesprong gaat u linksaf langs de Sint Antoniuskapel en volgt u de weg met een bocht naar links. U komt uit op een asfaltweg en gaat hier rechtsaf, Kruisakker. U passeert een bordje 'doodlopende weg'. Aan het einde van deze weg rechtsaf, een asfaltweg. U komt langs een bord 'einde bebouwde kom' en even verder langs het plaatsnaambordje 'Eindhoven'. Na 't Huys te Coll neemt u direct het eerste onverharde pad linksaf. Voor een bordje 'opengesteld' gaat u rechtsaf, een smal pad. (Rechtdoor naar de watermolen.)

(5) Zowel de Collse watermolen als de Opwettense molen waren in de 13^e eeuw in bezit van de Benedictijnen en van de abdij van Sint Truiden. Als bijna alle Nederlandse watermolens zijn de Brabantse molens onderslagmolens. Het rad draait door het water dat er onderdoor stroomt. De sluis van de Collse molen zorgt voor een hoogteverschil van 1 meter. Het ijzeren waterrad van de korenmolen met

een doorsnee van 6,5 meter kan daarmee een vermogen van 10 PK leveren. Vroeger was er een tweede rad voor het slaan van raapolie uit koolzaad. De molen is nu eigendom van de gemeente Eindhoven.

(6) De Urkhovense en Collse Zeggen vormen het enige beekdalmoeras van betekenis dat de werkverschaffing van de jaren '30 en de beekdalnormalisaties van de grote ruilverkavelingen uit de jaren '50 heeft overleefd. De rijke oorspronkelijke flora en fauna is grotendeels behouden. De ligging in het stedelijk gebied tussen Eindhoven, Geldrop en Nuenen blijkt als voordeel te hebben dat er geen vervuild landbouwwater uit de omgeving binnenstroomt. Toch is de vegetatie van vlo-, blauwe, stijve en ijle zegge, moeras- en kamvaren, draadrus, kruipend zenegroen en diverse orchideeën sinds de jaren '70 wel achteruit gegaan.

Aan het einde bij bordje 'opengesteld' linksaf en even verder weer linksaf over een bruggetje een bos in. U loopt het bos uit, steekt een grasveldje over en gaat met een bocht naar rechts, een graspad langs het riviertje de Kleine Dommel. U blijft lange tijd langs het water lopen. Het graspad buigt na ca. 1 km naar rechts van het water af en loopt dan langs een dode arm van de Kleine Dommel. U komt uiteindelijk langs een slagboom op een brede zandweg uit en gaat hier rechtsaf. Zandpad langs het Eindhovens kanaal blijven volgen tot de Hulsterbrug.

U steekt linksaf de brug over en gaat direct weer linksaf in omgekeerde richting langs het kanaal, een klinkerweg. De klinkerweg gaat over in een fietspad. Even verder, bij een bank en een duiker onder het kanaal door, gaat u rechtsaf, een fietspad langs de Dommel. Het fietspad gaat ter hoogte van een picknickplaats met een bocht naar rechts van de Dommel af. Neem nu het eerste asfaltpad linksaf. Aan het einde rechtsaf, tegelvoetpad, Hulsterbroekpad. Even verder bij een bankje links aanhouden, Beemdstraat. Vrijwel direct daarna linksaf het grasveld oversteken en een paadje het bos in. Op een kruising gaat u linksaf tot voor de Dommel. Rechtsaf over een slootje en direct weer rechtsaf tot het bankje op de hoek van de Rietstraat. Hier gaat u linksaf en bij de stoplichten steekt u de asfaltweg over. Rechtsaf, ca. 100 meter langs de drukke weg tot de ingang van de kasteeltuin.

(7) Kasteel Geldrop ligt in een mooi park. De oorsprong van het gedeeltelijk omgrachte gebouw gaat terug tot 1377. In de 19^e eeuw werd rondom het kasteel een Engelse tuin aangelegd. Uit dezelfde tijd stammen ook de oranjerie, plantenkassen, de rentmeesterswoning annex koetshuis en de dienstwoning. Bij het park horen een kruidentuin en een informatiecentrum 'de Paardestal', geopend op zondag tussen 14.00 en 17.00 uur (december en januari gesloten). Het kasteel is geopend van dinsdag tot en met vrijdag en op zondag 's middags van 14.00 tot 17.00 uur.

Linksaf de tuin in. Op de kruising rechtsaf, een asfaltpad door de tuin. Via een poort de tuin weer uit. Drukke verkeersweg oversteken en linksaf. Hierna de eerste weg rechtsaf, de Hofstraat. Aan het einde schuin rechts, een voetpad door een plantsoentje naar een winkelstraat. U blijft de winkelstraat volgen en gaat bij de kerk linksaf, Korte Kerkstraat.

(8) De imposante R.K. kerk H.H. Maria en Brigida is een driebeukige kruisbasiliek. De kerk werd gebouwd in 1889-'91 naar ontwerp van C. Weber, die teruggreep op de 13^e eeuwse romano-gotiek. Inwendig is in verschillende kleuren baksteen toegepast.

(9) Geldrop is een kasteeldorp, ontstaan als nederzetting in een beekdal. De hertog van Gelre kreeg eind 14^e eeuw de heerlijke rechten van het dorp in handen, vandaar de naam. In de 19^e eeuw ontwikkelde het zich tot een industrieplaats, met vooral textielproductie. De omgeving leverde grondstoffen (wol en vlas) en arbeidskrachten. Het riviertje de Kleine Dommel zorgde met zijn watermolens voor de energie. Inmiddels is deze bedrijfstak weer vrijwel verdwenen. Tegenwoordig is het een forensendorp van Eindhoven.

Aan het eind van de winkelstraat gaat u rechtsaf vóór het parkeerterrein langs. Linksaf achter de haag, het eerste pad rechtsaf en direct weer rechtsaf onder de pergola door. Rechtdoor een voetgangerspoortje door en rechtsaf het terrein van het St. Annaziekenhuis af. Aan het eind linksaf en de eerste weg rechtsaf, Heilige Geeststraat. Aan het einde gaat u linksaf, Stationsstraat naar station NS.

Stichting LAW

Op deze wandeling heeft u kennis gemaakt met een stukje Lange-Afstand-Wandelpad (LAW). In ons land zijn ca. 35 LAW's, in lengte variërend van 80 tot 400 km, beschreven en gemarkeerd. Alle activiteiten op het gebied van LAW's in Nederland worden gecoördineerd door de Stichting Lange-Afstand-Wandelpaden. Binnen deze stichting werken acht organisaties samen. Wilt u meer informatie over LAW's, of heeft u opmerkingen over deze wandeltocht, schrijft u dan naar: Stichting LAW, Postbus 846, 3800 AV Amersfoort

NS Wandeltochten

De serie NS wandeltochten bestaat uit zo'n 50 wandelingen verspreid over heel Nederland, waaronder ook een aantal tweedaagse wandeltochten. De onderstaande lijst geeft een indruk van de mogelijkheden in het zuiden van het land, wijzigingen voorbehouden. Meer informatie over deze en andere wandelingen vindt u in 'Er-op-uit', te verkrijgen aan het NS-loket.

Eendaagse tochten	beginstation	lengte
Markiezaat	Bergen op Zoom	10/14/16 km
IJzeren Bos	Sittard	17 km
Wanenberg	Sittard	12 km
Tongelreep	Eindhoven	15 km
Savelsbos	Eijsden	14/ 22 km
Loonse en Drunense Duinen	's Hertogenbosch	11/ 15 km
De Krang	Weert	11/14/22 km

Tweedaagse tochten	beginstation	lengte
't Zand	Breda	19 + 18 km
Heuvelland	Valkenburg	18 + 18 km

Uitgave 1998